



**ΤΑΞΗ:** Γ΄ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ  
**ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΣ:** ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ  
**ΜΑΘΗΜΑ:** ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ

**Ημερομηνία: Σάββατο 9 Ιανουαρίου 2021**  
**Διάρκεια Εξέτασης: 3 ώρες**

## ΕΚΦΩΝΗΣΕΙΣ

### ΟΜΑΔΑ ΠΡΩΤΗ

#### ΘΕΜΑ Α

- Α1.** Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις που ακολουθούν, γράφοντας στο τετράδιό σας το γράμμα που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση και δίπλα του τη λέξη **Σωστό**, αν η πρόταση είναι σωστή, ή τη λέξη **Λάθος**, αν η πρόταση είναι λανθασμένη:
- Παρόλο που οι σχολικές επιδόσεις συνδέονται με κοινωνικά χαρακτηριστικά, γεγονός που έχει επισημανθεί από πολλές έρευνες τόσο στην Ελλάδα όσο και στο εξωτερικό, εντούτοις η σχολική “σταδιοδρομία” των μαθητών δε σχετίζεται με την κοινωνική τους προέλευση.
  - Στη βιομηχανική κοινωνία οι κατάλληλες συνθήκες που έδωσαν ώθηση για άμεσα παραγωγικές επενδύσεις προήλθαν από την πόλη, αφού σιγά-σιγά κατάφερε να αναπτυχθεί και να απελευθερωθεί από τις συντεχνίες.
  - Κατά την άποψη του Freud το “υπερεγώ” (superego) που αποτελεί το σύνολο κανόνων συμπεριφοράς που επιβάλλει η ίδια η κοινωνία στα μέλη της, αποτελεί ταυτόχρονα έναν εξισορροπητικό παράγοντα, που λειτουργεί υποσυνείδητα και αποσκοπεί στην εξασφάλιση της ισορροπίας των μερών της προσωπικότητας, δηλαδή μεταξύ του “εκείνο” (id) και του “εγώ” (ego).
  - Αν και οι τρεις ψυχοκοινωνικοί μηχανισμοί μέσω των οποίων συντελείται η κοινωνικοποίηση (μάθηση, ταύτιση, εσωτερίκευση) εμφανίζουν το άτομο

σαν παθητικό δέκτη, που αποδέχεται άκριτα τα προβαλλόμενα πρότυπα και τις συμπεριφορές που πρέπει να υιοθετήσει, εντούτοις το άτομο επιλέγει από τα προβαλλόμενα πρότυπα αυτό που του ταιριάζει καλύτερα.

- ν. Η σύγχρονη κοινωνία μπορεί να έχει επιτύχει μεγάλα ποσοστά τυπικής εγγραμματοσύνης, ωστόσο οι κοινωνικοί επιστήμονες έχουν επισημάνει τη δημιουργία νέων μορφών αναλφαβητισμού.

**Μονάδες 15 (5x3)**

**A2.** Να γράψετε στο τετράδιό σας τον αριθμό καθεμιάς από τις παρακάτω προτάσεις και, δίπλα στον αριθμό, το γράμμα που αντιστοιχεί στη σωστή απάντηση.

1. Σε κάθε κοινωνία θα πρέπει να υπάρχει ένα επαρκές σύστημα επικοινωνίας και ένας κοινός πολιτισμικός κώδικας ώστε τα άτομα να επικοινωνούν αλλά και να μπορούν να αντιλαμβάνονται τον κόσμο κατά τον ίδιο τρόπο. Η παραπάνω άποψη αποτελεί τη βασική θέση της σχολής:
  - α. της κοινωνικής κατασκευής
  - β. των συγκρούσεων
  - γ. της συμβολικής αλληλεπίδρασης
  - δ. της συναίνεσης
  
2. Η σύγκρουση εργοδοτών και εργαζομένων οδήγησε στην ανάπτυξη του συνδικαλιστικού κινήματος (με τη διατύπωση αιτημάτων που αφορούν το ύψος των ωρομισθίων, την ασφάλεια των εργαζομένων αλλά και τις συνθήκες εργασίας), κάτι το οποίο συνεχίζεται ακόμη και στις μέρες μας, έχοντας βέβαια αλλάξει το πλαίσιο των διεκδικήσεων. Η παραπάνω άποψη αφορά:
  - α. τη βιομηχανική κοινωνία
  - β. τη μεταβιομηχανική κοινωνία
  - γ. και τη βιομηχανική και τη μεταβιομηχανική κοινωνία
  - δ. τη φεουδαρχική κοινωνία

**Μονάδες 10 (2x5)**

**ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ 2021**  
Α΄ ΦΑΣΗ**E\_3.Κκ3Κ(ε)****ΘΕΜΑ Β**

**B1.** Να δώσετε τους ορισμούς για τις παρακάτω έννοιες: 1) “κοινωνιολογική φαντασία”, 2) ιδεατός τύπος, 3) κοινωνικός θεσμός, 4) κοινωνικοποίηση.

**Μονάδες 12**

**B2.** Η κοινωνικοποίηση του ατόμου είναι μια διαδικασία η οποία πραγματοποιείται μέσω της οικογένειας, του σχολείου και άλλων φορέων (π.χ. ομάδα συνομηλίκων, Μ.Μ.Ε. κ.ά.) και αποτελεί μια πολύπλοκη διαδικασία η οποία επιτελείται μέσω ψυχοκοινωνικών μηχανισμών.

**α.** Να αναφερθείτε στους μηχανισμούς της ταύτισης και της εσωτερίκευσης.

**Μονάδες 6**

**β.** Να συσχετίσετε τον ψυχοκοινωνικό μηχανισμό της εσωτερίκευσης με τον κοινωνικό έλεγχο.

**Μονάδες 7****ΟΜΑΔΑ ΔΕΥΤΕΡΗ****ΘΕΜΑ Γ**

**Γ1.α.** Να παρουσιάσετε αναλυτικά την άποψη του Weber σχετικά με τον ρόλο που διαδραμάτισε η διαδικασία του εξορθολογισμού στη μετάβαση από την προβιομηχανική στην καπιταλιστική βιομηχανική κοινωνία.

**Μονάδες 6**

**Γ1.β.** Αφού παρουσιάσετε τις ιστορικές και κοινωνικές συνθήκες μέσα στις οποίες γεννήθηκε η Κοινωνιολογία, να αναφερθείτε στα χαρακτηριστικά της κοινωνίας που διαμορφώθηκε μετά τη Βιομηχανική Επανάσταση.

**Μονάδες 6**

**Γ2.α.** Να προσδιορίσετε τα βασικά χαρακτηριστικά των αγροτικών κοινωνιών και να αναφερθείτε στα βασικά χαρακτηριστικά των κοινωνικοοικονομικών συστημάτων που αναπτύχθηκαν στα πλαίσιά τους στην ευρωπαϊκή ήπειρο.

**Μονάδες 6**

**ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ 2021**  
Α΄ ΦΑΣΗ**E\_3.Κκ3Κ(ε)**

**Γ2.β.** Να αναφερθείτε στις κατηγορίες των φορέων κοινωνικοποίησης καθώς και στο πεδίο άσκησης επιρροής του καθενός.

**Μονάδες 7****ΘΕΜΑ Δ**

**Δ1.α.** Να παρουσιάσετε τις βασικές λειτουργίες που καλείται να εκπληρώνει ο βασικός εκπαιδευτικός μηχανισμός κατά τον Christian de Montlibert.

**Μονάδες 4**

**Δ1.β.** Η εκπαίδευση λειτουργεί και ως μηχανισμός αναπαραγωγής της κοινωνίας. Αφού παρουσιάσετε το κεντρικό θέμα που θίγει η θεωρία της αναπαραγωγής για την εκπαίδευση, στη συνέχεια να καταδείξετε πώς η εσωτερίκευση της κοινωνικής θέσης των μαθητών επηρεάζει και ως ένα βαθμό καθορίζει την εκπαιδευτική σταδιοδρομία.

**Μονάδες 8**

**Δ2.α.** Να παρουσιάσετε τις απόψεις των Parsons και Merton για την κοινωνική ζωή και την κοινωνική πραγματικότητα.

**Μονάδες 6**

**Δ2.β.** Να παρουσιάσετε τη θεώρηση των λειτουργιστών για την κοινωνικοποίηση του ατόμου.

**Μονάδες 7**